

Několik slov o otázce zjevení

V širokých vrstvách příslušníků našich církví se ujalo a často i z vysokých kruhů theologických se traduje pojetí zjevení, které má samo v sobě spor. Za zjevení se pokládá mimořádná událost, která je sama o sobě přesvědčivá a přesvědčující. To je však chyba. Veškeré základní události, od kterých třebas starozákonní proroci vycházeli, byly němé, tj. konec konců přírodní, a potřebovaly slovního doprovodu, potřebovaly interpretace. Teprve interpret ukáže na to, že hlad, válka, mor, zemětřesení, sucho atd. jsou znamením, resp. trestem Božím; ano i tak smysluplná věc, jako je sen, potřebuje svého výkladu, své interpretace. Zjevení není nikdy objektní, není "zázračné", nýbrž udává se vždy tam, kde člověk vezme Boha i situaci vážně, jde na kořeny věcí tohoto světa a zároveň ke kořenům víry, kdy celé své srdce a celou duší, všechno své myšlení a všechny síly nasadí k tomu, aby porozuměl a zasáhl: tu náhle skutečně porozumí, i když zcela jinak, než kam šly jeho představy. Anebo neporozumí a jde dělat něco jiného, nebo odpočívat, nebo spát; a tu náhle se vynoří v jeho mysli světlo, v tom okamžiku je mu jasná situace a jasné je i to, co je třeba dělat. To je zjevení. A pak nastane svízelná práce s tím, jak to vyjádřit, jakých obrazů užít, jak manifestovat jedinečnost, mohutnost, pravdivost, sílu, slávu a svatost takového zjevení. A jde i o to, ukázat jeho skutečnost, jeho až masitou realitu, která se tak liší od fantazie, spekulace, intuice a všeho ostatního podobného. Není jiného zjevení než tam, kde člověk nahlédne přímo celou situaci, celý Boží požadavek, kdy je mu osobně jasno, kdy může ručit svým životem, ano svou duší za to, co říká.

Nevím, jak se přesněji vyjádřit. Vidím sám, že to všechno příliš připomíná romantickou intuici a inspiraci. Ale snad alespoň trochu se mi podařilo říci, že zjevení není, nemůže být monstrem; že zjevení je naopak pramenem interpretace monster, neštěstí, katastrof, znamení atd.